

PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA DLA NAUCZYCIELI I PRACOWNIKÓW LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO IM. O. BALZERA W ZAKOPANEM ORAZ METODY WSPÓŁPRACY SZKOŁY Z POLICJĄ W SYTUACJACH ZAGROŻENIA MŁODZIEŻY PATOLOGIĄ I DEMORALIZACJĄ

Spis treści:

1. Postępowanie w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków.
2. Postępowanie w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancje przypominające narkotyk.
3. Postępowanie w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyki.
4. Postępowanie wobec sprawcy czynu karalnego/przestępstwa.
5. Postępowanie nauczyciela/wychowawcy wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.
6. Postępowanie wychowawcy w przypadku stwierdzenia wagarów ucznia.
7. Postępowanie nauczyciela/wychowawców w przypadku próby samobójczej ucznia.
8. Postępowanie nauczyciela/wychowawców w przypadku próby samobójczej ucznia na terenie szkoły.
9. Postępowanie w przypadku samobójstwa ucznia.
10. Postępowanie w przypadku zagrożenia bombowego.
11. Postępowanie w przypadku zagrożenia terrorystycznego.

1. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków, powinien podjąć następujące kroki:

- powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy,
- odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie,
- zawiadamia o fakcie dyrektora oraz rodziców (lub opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły,
- wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu zdrowia, ewentualnie udziela pomocy medycznej,
- w przypadku odmowy ze strony rodziców (opiekunów), o pozostaniu ucznia w szkole, czy też przewiezieniu ucznia do placówki służby zdrowia, bądź też przekazania go do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje lekarz po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły,
- w przypadku ucznia będącego pod wpływem alkoholu – jeżeli rodzice (opiekunowie) odmawiają przyjazdu, a uczeń jest agresywny wobec kolegów, nauczycieli, bądź swoim zachowaniem daje powód zgorszenia albo zagrożeniu życiu lub zdrowiu innych – szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę policji,
- w przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin),
- o fakcie umieszczenia w izbie wytrzeźwień zawiadamia rodziców (opiekunów) oraz sąd rodzinny, jeżeli uczeń nie ukończył 18 lat.

2. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancje przypominające wyglądem narkotyki powinien podjąć następujące kroki:

- zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancje* przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych, ustalić do kogo należy znaleziona substancja,
- powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i wzywa policję,
- po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

* jeśli jest taka możliwość nauczyciel korzysta z rękawiczek jednorazowych, zabezpiecza oryginalne opakowanie w którym znajdowały się substancje (w całości umieszcza substancje z oryginalnym opakowaniem np. w czystej kopercie)

3. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki powinien podjąć następujące kroki:

- nauczyciel w obecności innej osoby – wychowawcy, pedagoga, dyrektora – ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie przeszukiwać odzieży ani plecaka ucznia,

- o swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły,
- powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców (opiekunów) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego wstawiennictwa,
- w przypadku, gdy uczeń na prośbę nauczyciela nie chce przekazać substancji ani zawartości plecaka wzywa policję,
- jeżeli uczeń odda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim jej zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń.

Jak wyżej zapisane, nauczyciel ma prawo zażądać przekazania substancji w obecności innej osoby, natomiast z doświadczenia policyjnego taka czynność może spowodować potencjalny incydent z narażeniem życia lub zdrowia ucznia w chwili gdy uczeń nie przekazuje substancji dobrowolnie i w panice połknie substancję. W sytuacji gdy jest podejrzenie iż uczeń może posiadać substancje wskazane by było : 1) poinformowanie dyrekcji, 2) obserwacja ucznia i jego najbliższego otoczenia (nauczyciel, monitoring, inni pracownicy szkoły) , 3) zebranie informacji (jeśli istnieje taka możliwość) z różnych niezależnych źródeł informacji (przynajmniej dwóch), 4) ścisła współpraca z policją w celu przeszukania lub dobrowolnego oddania substancji.

4. Postępowanie wobec sprawcy czynu karalnego/przestępstwa:

- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły
- ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
- przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi, pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
- powiadomienie rodziców (opiekunów) ucznia,
- niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest znana nikomu,
- zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie policji.

5. Postępowanie nauczyciela/wychowawcy wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

- udzielenie pierwszej pomocy, bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, ewentualnie karetki pogotowia w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń,
- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- powiadomienie rodziców ucznia,
- niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy sprawa jest poważna,
- niezbędne jest profesjonalne zabezpieczenie śladów przestępstwa, ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

6. Postępowanie wychowawcy w przypadku stwierdzenia wagarów ucznia:

- w przypadku powtarzających się pojedynczych nieobecności ucznia na lekcjach lub w trzecim dniu ciągłej nieobecności ucznia w szkole wychowawca jest zobowiązany do niezwłocznego kontaktu z rodzicami ucznia i powiadomienia ich o zaistniałej sytuacji,
- rozmowa interwencyjna z rodzicami w celu:
  - ustalenia przyczyn wagarów;
  - uświadomienie wagi problemu i wynikających z niego zagrożeń;
  - zapoznania rodzica i ucznia z procedurami postępowania szkoły wobec wagarującego ucznia;
  - ustalenie reguł współpracy wychowawca-rodzic-uczeń,
- w przypadku jakiegokolwiek kolejnej nieuzasadnionej nieobecności ucznia na lekcjach wychowawca ponownie wzywa rodziców i w obecności pedagoga, psychologa zastaje podpisany trójstronny kontrakt (R-N-U), w którym każda ze stron zobowiązuje się do przestrzegania określonych ustaleń i zaleceń,
- jeżeli uczeń łamie ustalone w kontrakcie reguły i nadal nie realizuje obowiązku szkolnego/nauki dyrektor szkoły występuje z wnioskiem do starosty powiatu tatrzańskiego o ukaranie rodziców,
- w uzasadnionych przypadkach (zagrożenie demoralizacją) szkoła przekazuje sprawę ucznia do Sądu Rodzinnego w Zakopanem.

7. Postępowanie nauczycieli, wychowawców w przypadku próby samobójczej (usiłowania lub zamiaru samobójczego) ucznia poza terenem szkoły:

- zebranie wstępnych informacji o okolicznościach zdarzenia najlepiej od najbliższych np. rodziców,
- poinformowanie o zdarzeniu dyrektora szkoły,
- zawiadomienie przez dyrektora szkoły organu prowadzącego i nadzorującego szkołę,
- zebranie zespołu kryzysowego i wspólne podjęcie dalszych działań:
  - zdiagnozowanie sytuacji;
  - podjęcie działań interwencyjnych;
  - podjęcie współpracy międzyinstytucjonalnej,
- rozmowy z uczniami prowadzone przez wychowawców, a w razie potrzeby w obecności psychologa, pedagoga szkolnego,
- zwołanie rady pedagogicznej i poinformowanie o zaistniałej sytuacji,
- wspieranie ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodziny poprzez:
  - pomoc w uzyskaniu przez ucznia i jego rodzinę pomocy specjalistycznej (psychologicznej, psychiatrycznej);
  - realizację zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się uczniem,
- otoczenie opieką psychologa/pedagoga szkolnego ucznia usiłującego popełnić samobójstwo, a jeżeli zaistnieje taka konieczność to również klasę,
- unikanie umiedialniania problemu / przestrzeganie tajemnicy służbowej,
- unikanie nadmiernej kontroli ucznia.

8. Postępowanie nauczycieli, wychowawców w przypadku próby samobójczej ucznia na terenie szkoły:

- nie wolno pozostawiać ucznia samego,
- udzielić pierwszej pomocy uczniowi, bądź zapewnić jej udzielenie,
- powiadomić wychowawcę i dyrektora szkoły,
- powiadomić o zaistniałym zdarzeniu rodziców (opiekunów) ucznia,
- wezwać pomoc (pogotowie, policję) jeżeli zaistnieje taka konieczność,
- dyrektor szkoły powiadamia organ prowadzący i nadzorujący szkołę,
- zebranie zespołu kryzysowego i wspólne podjęcie dalszych działań:
  - zdiagnozowanie działań interwencyjnych;
  - podjęcie działań interwencyjnych;
  - podjęcie współpracy międzyinstytucjonalnej,
- zwołanie rady pedagogicznej i poinformowanie nauczycieli o zaistniałej sytuacji,
- wspieranie ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodziny poprzez:
  - pomoc w uzyskaniu przez ucznia i jego rodziny pomocy specjalistycznej (psychologicznej, psychiatrycznej);
  - realizację zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się uczniem,
- rozmowy z młodzieżą,
- otoczenie opieką psychologa/pedagoga szkolnego ucznia usiłującego popełnić samobójstwo,
- unikanie umedialnienia problemu / przestrzeganie tajemnicy służbowej,
- unikanie nadmiernej kontroli ucznia.

9. Postępowanie w przypadku dokonania przez ucznia samobójstwa:

- zebranie wstępnych informacji o okolicznościach zdarzenia i przekazanie ich dyrektorowi szkoły,
- zawiadomienie organu prowadzącego i nadzorującego szkołę przez dyrektora szkoły,
- zebranie zespołu kryzysowego i wspólne podjęcie dalszych działań,
- poinformowanie nauczycieli o zdarzeniu na radzie pedagogicznej,
- poinformowanie uczniów na forum klasy przez wychowawców,
- udzielenie wsparcia psychologicznego uczniom,
- stworzenie uczniom możliwości uczestnictwa w ceremoniach pogrzebowych,
- unikanie rozgłosu.

10. Postępowanie w czasie zagrożenia „bombowego” (przyjęcie zgłoszenia telefonicznego/mailowego, znalezienie na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, przedmiotu niewiadomego pochodzenia):

- osoba, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub znalazła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, niezwłocznie powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły,
- zabezpieczenie miejsca, w którym znajduje się podejrzany przedmiot,
- podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać,

- dyrektor niezwłocznie powiadamia policję,
- do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły,
- jeżeli zaistnieje taka konieczność dyrektor zarządza ewakuację,
- na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne,
- po przybyciu policji na miejsce incydentu bombowego, akcją kieruje policja,
- należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów,
- po ogłoszeniu ewakuacji należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon,
- wspólnie z uczniami opuszczają klasy, udając się na wyznaczone miejsce.
- identyfikacją i rozpoznaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.

11. Postępowanie w czasie wtargnięcia napastnika (terrorysty) do szkoły

- Osoba, która pierwsza zauważyła napastnika informuje innych pracowników i uczniów poprzez sygnał alarmowy (w przypadku gdy jest dostęp do prądu jest to sygnał dzwonkiem, w przypadku gdy nie ma dostępu do prądu jest to sygnał syreny). Osoba ta również niezwłocznie kontaktuje się z policją poprzez numer alarmowy 112
- Nauczyciel po usłyszeniu sygnału alarmowego, zamyka drzwi na klucz, barykaduje się w klasie
- Gasi światło i zasłania okna
- Uspokaja uczniów i udziela pomocy tym którzy mogą specyficznie reagować na stres i mogą mieć problem z opanowaniem emocji
- Każde bezwzględnie wyciszyć i wyłączyć telefony
- Stroni od drzwi i okien, nie przemieszcza się
- Napastnik strzela na wysokości około 1-1.5m – najlepszą osłoną przed strzałami jest mur, ściana
- Nie krzyczy, opanuje emocje
- Nie otwiera drzwi
- Jeśli napastnik wtargnie do pomieszczenia należy podjąć walkę lub błagać o litość

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikiem należy:

- Bezwzględnie wykonywać jego polecenia
- Na żądanie terrorysty oddać przedmioty osobiste
- Poinformować terrorystę gdy nauczyciel nie może wykonać jakiegoś polecenia
- Unikać kontaktu wzrokowego
- Nie odwracać się do terrorysty plecami
- Nie zwracać na siebie uwagi
- Nie lekceważyć terrorysty, być agresywnym
- Należy zwracać się do uczniów po imieniu
- Należy poinformować napastnika o uczniach ze schorzeniami
- Należy zawsze pytać o pozwolenie

W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

- Nie uciekaj, nie wykonuj gwałtownych ruchów
- Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, nie dyskutuj
- Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi na wysokości Głowy
- Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej
- Odpowiadaj na pytania
- Współpracuj z Policją

12. W przypadkach nagłych np. atak padaczki, zakrztuszenie, kontuzji itp. w miarę możliwości nauczyciel udziela pierwszej pomocy poszkodowanemu a następnie informuje o tym dyrekcję i służby medyczne.

Powołanie przez dyrektora szkoły Zespołu Kryzysowego w składzie:

- dyrektor szkoły
- pedagog
- wychowawca

Za kontakt z mediami odpowiedzialny jest dyrektor lub osoba wyznaczona przez dyrektora.

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zakopanem ul. Chramcówki 19a
Tel. **182063973**
- Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Zakopanem, ul. Jagiellońska 7 tel. **182014733**
- Tatrzański Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Rodzinie ul. Makuszyńskiego 9, Zakopane Tel. **182064454**
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ul. Słoneczna 3, Zakopane Tel. **182062365**
- Zespół Kuratorów do Spraw Rodzinnych i Nieletnich Sądu Rejonowego w Zakopanem, ul. Gimnazjalna 13 tel. **182024635**
- Młodzieżowy telefon zaufania **19288**
- Bezpłatny telefon zaufania dla dzieci i młodzieży **116111**
- Ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia” **226687000**
- Policyjny telefon zaufania ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie **800120226**
- Ogólnopolski telefon zaufania „Narkotyki-Narkomania” **801199990**
- Bezpłatny telefon zaufania dla dzieci i młodzieży Rzecznika Praw Dziecka **800121212**

WYKAZ NUMERÓW ALARMOWYCH

- Policja **997**
- Straż Pożarna **998**
- Europejski Telefon Alarmowy obowiązującym na terenie całej Unii Europejskiej **112**
- Pogotowie Energetyczne **991**
- Pogotowie Gazowe **992**
- Pogotowie Ciepłownicze **993**
- Pogotowie Wodno – Kanalizacyjne **994**
- Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego **987**
- Infolinia Policji (połączenie bezpłatne) **800 120 226**